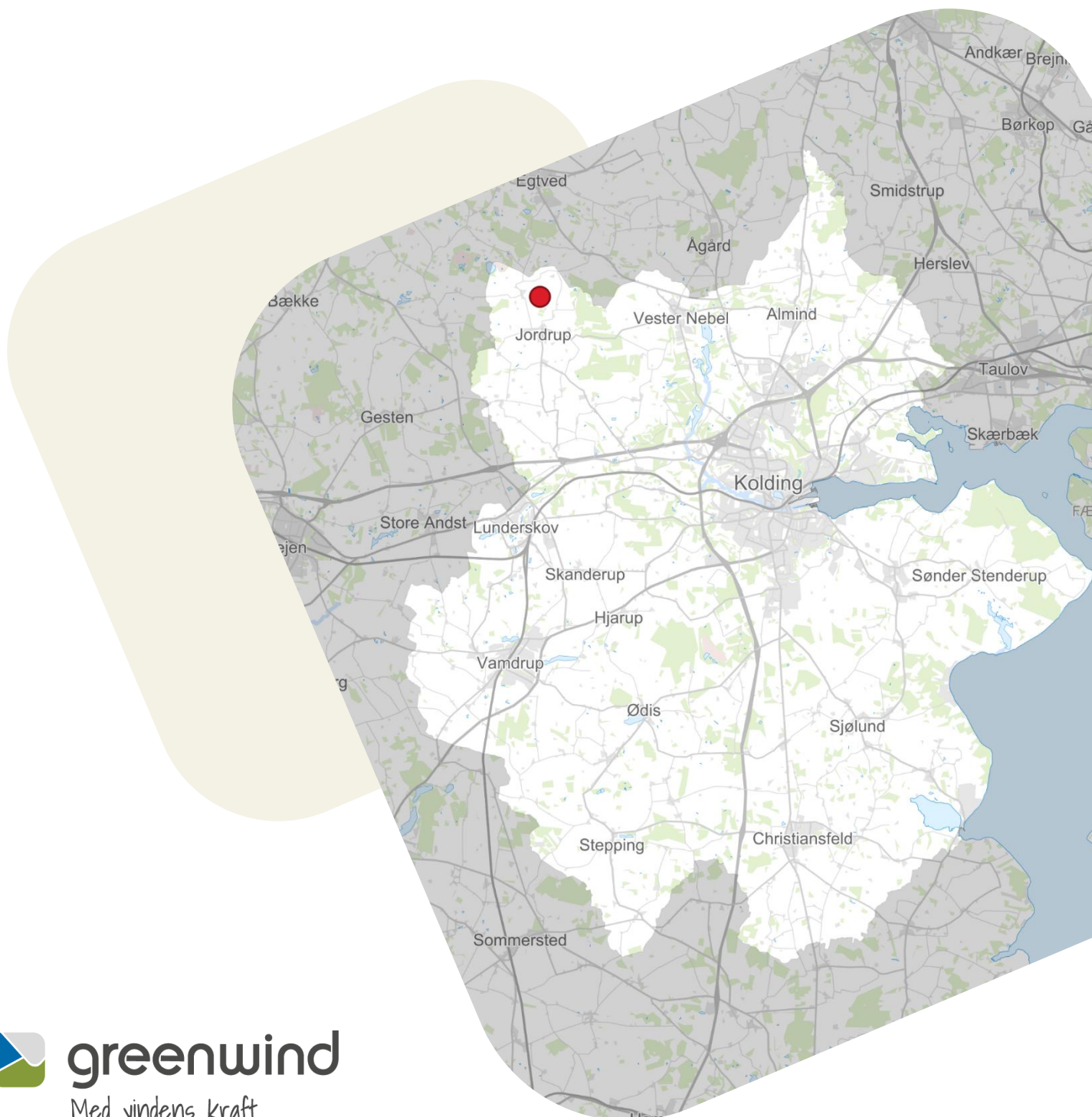

Energipark Hovmose

Kolding Kommune

Projektansøgning – oktober 2026

greenwind

Med vindens kraft

Indholdsfortegnelse

Grøn energi fra Energipark Hovmose	3
Præsentation af området	4
Det tekniske anlæg	5
Vindmøller	6
Støjforhold	7
Skyggekast	8
Solceller	9
Afskærmende beplantning og indhegning	10
Batterier (BESS)	10
Håndtering af anlæg efter endt drift	11
Væsentligt bidrag til Kolding Kommunes klimamål	12
Lokal involvering	13
Rekreative muligheder	14
Stier og gangforbindelser	14
Formidling og læring	15
Opholdsmuligheder	15
Mulighed for lokalt medejerskab	15
Lovbestemte kompensationsordninger	15
Frivillige aftaler om værditab og salgsoption	16
Landskab og planmæssige udpegninger	16
Kommuneplanlagt vindmølleområde	16
Grønt Danmarkskort	18
Fredninger og skovinteresser	19
Naturværdis (HNV)	20
Drikke- og grundvand	21
Jordbrug	22
Kulturarv og -miljø	22
Hvem er Green Wind?	24
Vores tilgang til VE-projekter	24
Kontaktinformationer	25

Grøn energi fra Energipark Hovmose

Green Wind A/S fremsender hermed forslag om etablering af *Energipark Hovmose* i Kolding Kommune. **Repowering-projektet** tager afsæt i et **kommuneplanlagt vindmølleområde**, hvor der i dag står tre ældre vindmøller. Med projektet ønsker Green Wind i samarbejde med tre lokale lods-ejere at videreudvikle områdets eksisterende rolle i energiproduktionen gennem et samlet og fremtidssikret energiprojekt.

Energipark Hovmose omfatter opstilling af fire nye vindmøller med en totalhøjde på 140 meter, et solcelleanlæg på cirka 64 hektar samt et batterianlæg (BESS). Som en del af projektet nedtages tre eksisterende vindmøller fra 2001 i samme område med en totalhøjde på 100 meter og erstattes af nye, mere effektive vindmøller. Med Energipark Hovmose ønsker Green Wind at tænke områdets energiproduktion mere helhedsorienteret. Ved at kombinere vind, sol og batterilagring samles flere energiteknologier inden for samme projektområde. Vind og sol supplerer hinanden godt som energikilder, mens batterianlægget giver mulighed for at lagre strømmen og dermed understøtte en mere fleksibel udnyttelse samt stabil energiproduktion.

Projektet vil bidrage til den grønne omstilling og Kolding Kommunes klimainsats, samtidig med at det udvikles med blik for landskab, natur og lokalområdet. Green Wind har allerede indledt dialogen med de nærmeste naboer og vil fortsætte den åbne og løbende dialog gennem hele projektudviklingen. Som en del af den lokale forankring vil naboer til projektet desuden blive tilbudt mulighed for medejerskab. Derudover vil relevante lokale aktører og interessenter blive inddraget som en naturlig del af den videre proces, så lokale perspektiver, ønsker og muligheder kan indgå aktivt i projektets videre udformning.

Fakta om projektet

Kapacitet – 14,4 MW fra vindmøllerne og ca. 85 MW fra solcellerne

Produktion – ca. 130.000.000 kWh/år

Husstande – dækker over 28.800 husstandes årlige elforbrug

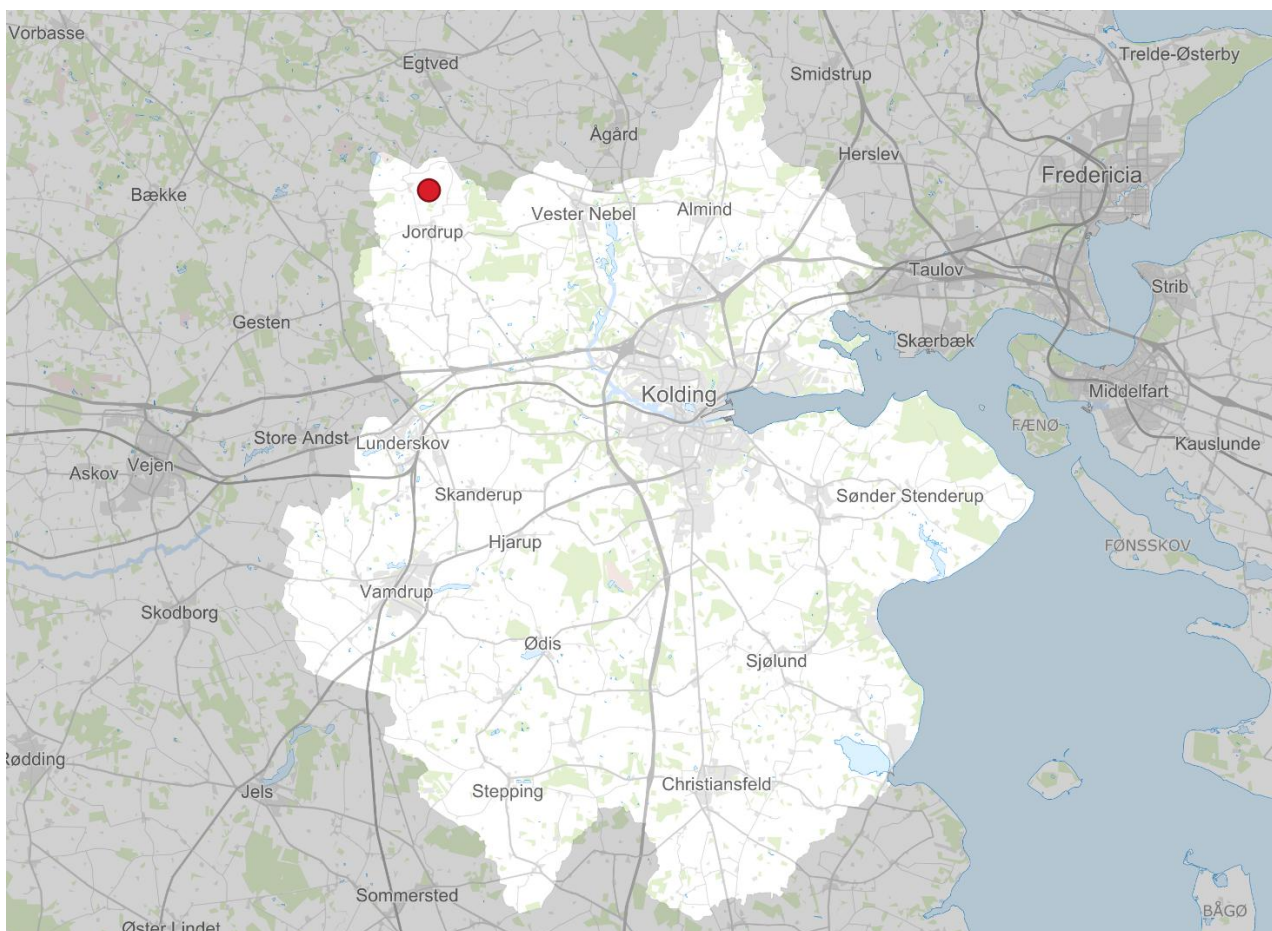
CO₂-besparelse – ca. 36.000 tons årligt

Grøn Pulje – ca. 15 mio. kr. til lokale, grønne tiltag

Præsentation af området

Projektområdet er beliggende i den nordvestlige del af Kolding Kommune cirka 400 meter nord for Jordrup. Området ligger i det åbne land og er præget af landbrugslandskab med dyrkede marker, spredt bebyggelse og levende hegn. Inden for projektområdet står i dag tre vindmøller, hvorfor vindenergi allerede er et eksisterende element i landskabet. Projektområdets placering i kommunen fremgår af billede 1.

Billede 1: Projektets geografiske placering i Kolding Kommune (rød markering)

Green Wind har indgået lodsejeraftaler på projektområdet samt aftaler om nedtagning af eksisterende vindmøller, således projektet kan realiseres. Der skal ikke nedlægges nogen ejendomme. Det nuværende projektområde består af dele af følgende jordstykker:

Matr.nr.	Ejerlav	Ejer
4a	Jordrup By, Jordrup	Hans Rostgaard Andersen
6k	Jordrup By, Jordrup	Hans Rostgaard Andersen
2c	Knudsbøl By, Jordrup	KNUDSBØL SKOVGAARD ApS
2t	Knudsbøl By, Jordrup	KNUDSBØL SKOVGAARD ApS
2u	Knudsbøl By, Jordrup	KNUDSBØL SKOVGAARD ApS
1a	Knudsbøl By, Jordrup	Niels Blem Sørensen

Det tekniske anlæg

Det foreslåede projektområde for Energipark Hovmose og dets sammenhæng med det omkringliggende landskab og nabobeboelser fremgår af billede 2. Kortet viser desuden det udlagte vindmølleområde (rammenr.: 1132-T1) samt placeringen af de tre eksisterende vindmøller, der nedtages som led i projektet.

Signaturforklaring

Nye vindmøller	Projektområde	Teknisk anlæg (rammenr.: 1132-T1)
Vindmøller til nedtagning	Eksisterende/supplerende beplantning	Projektets lodsejere
Solcelleanlæg (udkast)	Nyt beplantningsbælte (min. 5 meter)	

Billede 2: Projektets udformning samt placering i forhold til dets omgivelser

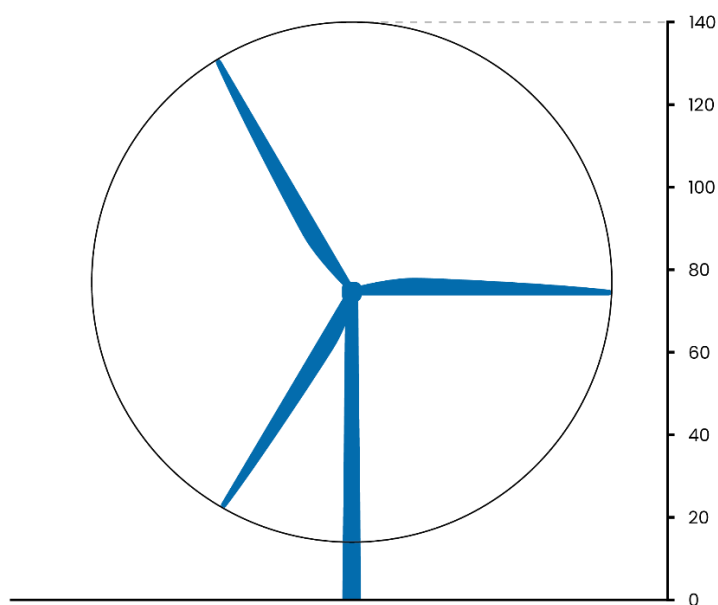
Udbygningen af vedvarende energi er en helt central del af omstillingen mod en grønnere og mere robust energiforsyning i Danmark. Vind- og solenergi er blandt de energiformer, der har det laveste klimaaftryk¹, og en øget produktion fra vedvarende energikilder bidrager samtidig til at mindske afhængigheden af fossile brændsler og styrke forsyningsikkerheden.

¹ www.dn.dk/vi-kaemper-for/klima-i-balance/gron-energi/vindenergi/ og www.dn.dk/vi-kaemper-for/klima-i-balance/gron-energi/solenergi/

Med Energipark Hovmose ønsker Green Wind at samle flere energiteknologier i ét projekt. Energiparken planlægges derfor som en kombination af vindmøller, solceller og batterier (BESS). Vind- og solenergi supplerer hinanden godt, da produktionen varierer afhængigt af vejrforholdene, mens batterierne tilfører fleksibilitet ved at gøre det muligt at lagre elektricitet, når der er overskud, og levere den tilbage til elnettet på et senere tidspunkt, hvor der er større efterspørgsel. Batteriet kan desuden levere systemydelse, der understøtter balanceringen og stabiliteten i elnettet og dermed sikrer en høj forsyningssikkerhed.

Vindmøller

Green Wind arbejder med et forslag om at opstille fire Vestas-vindmøller af typen V126-3.6 MW – eller en tilsvarende vindmølletype med en totalhøjde på 140 meter. Den nævnte mølletype har en totalhøjde på 140 meter (målt fra terræn til vingespids), en navhøjde på 77 meter, en rotordiameter på 126 meter og en kapacitet på 3,6 MW. På billede 3 ses en principskitse af mølletypen. **De fire nye vindmøller er alle placeret inden for det kommuneplanlagte vindmølleområde (rammenr.: 1132-T1).** Samlet vil vindmøllerne få en installeret effekt på 14,4 MW og en forventet produktion på omkring 40.000.000 kWh årligt. Det svarer til det årlige elforbrug for over 8.800 husstande ved et gennemsnitligt forbrug på 4.500 kWh/år.

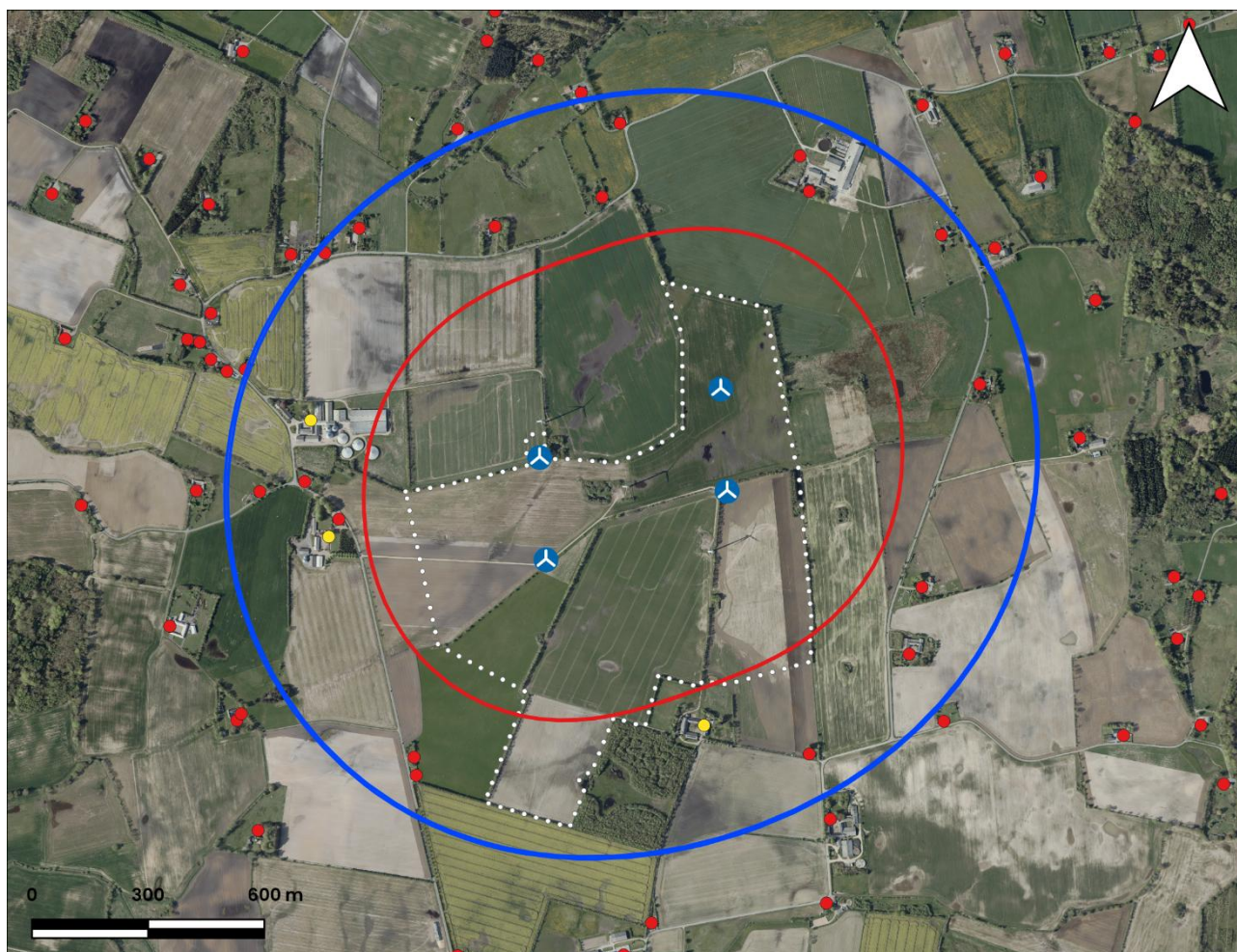
Billede 3: Principskitse af den beskrevne vindmølle med en totalhøjde på 140 meter

De nye vindmøller vil erstatte tre ældre vindmøller i området, som blev tilsluttet elnettet tilbage i 2001. Disse er nu udskiftningsparate, da de er ved slutningen af deres tekniske levetid. De eksisterende vindmøller er fra Vestas og af typen V66-1.65/1.75 MW. Denne mølletype har en totalhøjde på 100 meter, en navhøjde på 67 meter, en rotordiameter på 66 meter og en kapacitet på 1,65-1,75 MW. Samlet har de en installeret effekt på 5,05 MW og bidrager med en produktion på cirka 8.000.000 kWh årligt. Ved at udskifte de ældre vindmøller med de fire nye vindmøller opnås

en langt bedre udnyttelse af arealet nord for Jordrup. De nye vindmøller forventes samlet at producere cirka fem gange så meget elektricitet som de eksisterende vindmøller.

Støjforhold

Støjen fra vindmøller er reguleret af lovkrav for at beskytte naboer. Projektet erstatter eksisterende vindmøller, og vindmøllestøj er derfor allerede en del af områdets støjbillede. Billede 4 viser støjbilledet for de nye vindmøller i forhold til omkringliggende naboer. Der findes ingen støjfølsomme områder i det viste kortudsnit.

Signaturforklaring

Nye vindmøller	BBR-boliger	37 dB (6 m/s) og 39 dB (8 m/s)
Projektområde	Projektets lodsejere	42 dB (6 m/s) og 44 dB (8 m/s)

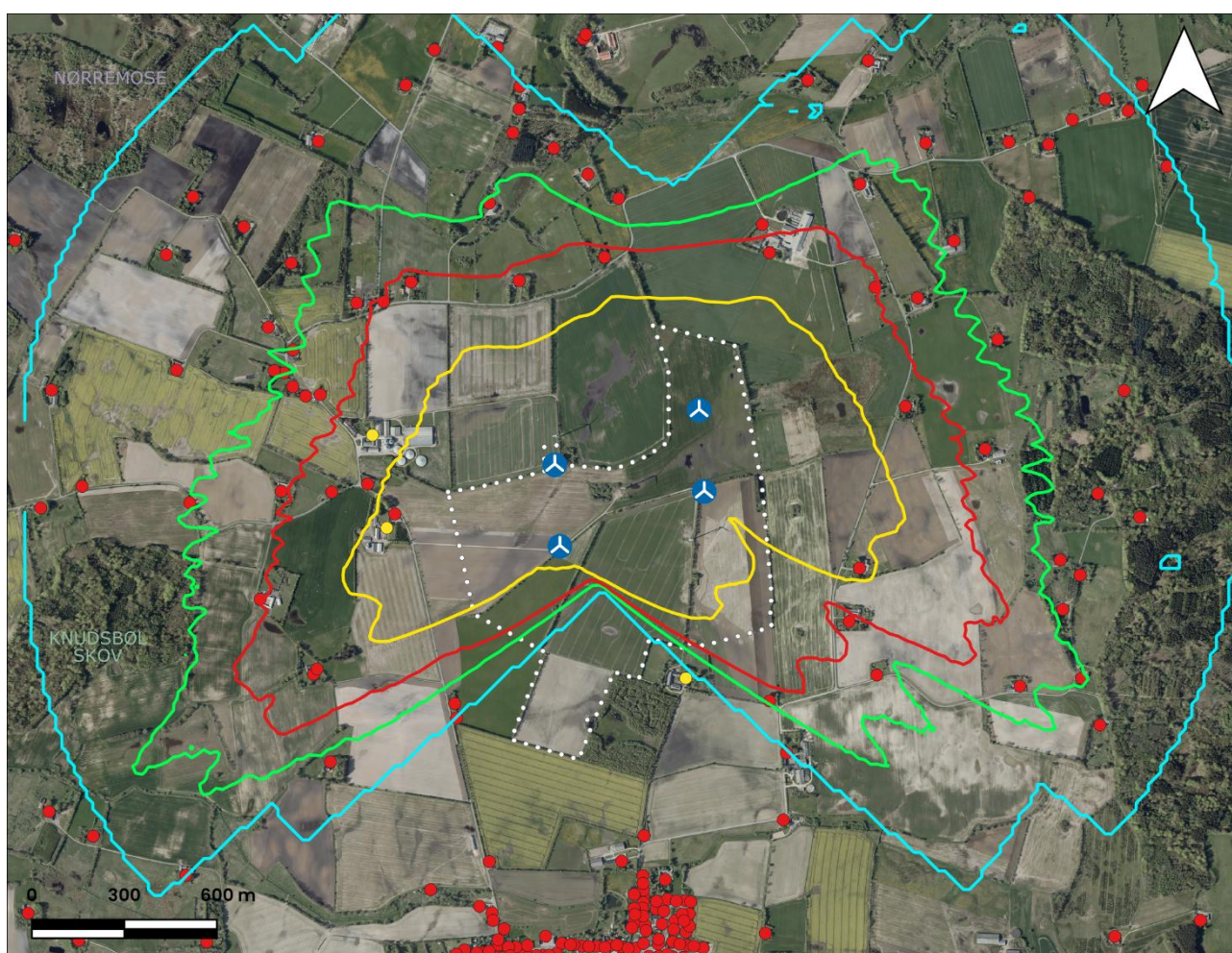
Billede 4: Projektets støjbelastning i forhold til omkringliggende beboelser (BBR-boliger)

For udendørs støj ved beboelser i det åbne land skal vindmøller overholde et støjkrav på maksimalt 42 og 44 dB ved en vindhastighed på henholdsvis 6 og 8 m/s. I områder, der i kommuneplanen er udpeget som støjfølsomme områder, skal vindmøllerne overholde et støjkrav på maksimalt 37 og

39 dB ved henholdsvis 6 og 8 m/s. Ydermere må den lavfrekvente støj ikke overstige 20 dB ved henholdsvis 6 og 8 m/s. De nye vindmøller overholder alle grænseværdier for støj til alle beboelser.

Skyggekast

I Bolig- og Planstyrelsens *Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller* anbefales det, at naboejendomme maksimalt udsættes for en reel skyggetid på ti timer årligt. På billede 5 ses et skyggekastkort for de nye vindmøller, der viser det beregnede antal timer med skyggekast pr. år. Som det fremgår af kortet, vil nogle naboer teoretisk set udsættes for mere end ti timers reel skyggekast om året. Vindmøllerne vil dog programmeres med automatisk skyggestyring, således driften automatisk lukkes ned på bestemte tidspunkter og anbefalingen dermed overholdes.

Signaturforklaring

	Nye vindmøller		BBR-boliger		0 timer/år		10 timer/år
	Projektområde		Projektets lodsejere		5 timer/år		25 timer/år

Billede 5: Skygginjer med beregnede skyggetimer i et normalt meteorologisk år
(OBS: Der er tale om et teoretisk beregningsgrundlag)

Solceller

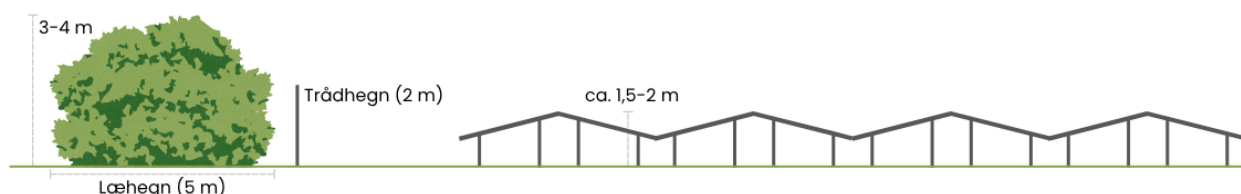
Green Wind arbejder med et forslag om at opstille et solcelleanlæg, der strækker sig over et areal på cirka 64 hektar – afhængigt af det endelige design samt omfanget af de arealer, der friholdes til natur, biodiversitetsfremmende tiltag og andre tilpasninger. Solcelleanlægget forventes at få en samlet effekt på omkring 85 MW og en årlig produktion på cirka 90.000.000 kWh. Det svarer til det årlige elforbrug for 20.000 husstande med et gennemsnitligt forbrug på 4.500 kWh/år.

Solcelleanlægget indgår i et samlet projektområde på cirka 75 hektar. Projektområdet er allerede, forud for indsendelse af denne projektansøgning, blevet væsentligt tilpasset og reduceret fra oprindeligt cirka 114 hektar. Tilpasningen er blandt andet sket på baggrund af den dialog, Green Wind har igangsat med de nærmeste naboer, hvor lokale input har været med til at kvalificere projektets afgrænsning og udformning.

Et centralt fokus i tilpasningen har været at tage størst muligt hensyn til de omkringliggende naboer ved at øge afstanden mellem beboelserne og projektområdet. Solcellearealerne er derfor i højere grad koncentreret omkring de planlagte vindmøller og trukket et godt stykke væk fra de nærmeste boliger. I den nuværende disponering er der således mere end 180 meter fra projektområdets ydre afgrænsning til nærmeste beboelse. Den nuværende afgrænsning skal samtidig give mulighed for at indarbejde relevante hensyn til natur og landskab samt biodiversitets- og rekreative tiltag. Projektets disponering er derfor fortsat foreløbig og vil kunne kvalificeres og tilpasses yderligere i takt med den videre projektudvikling og den fortsatte dialog med naboer, Kolding Kommune, naturfaglige eksperter og øvrige relevante interessenter.

Det endelige valg af paneltype og design er endnu ikke fastlagt, idet solcelleteknologien er i hastig udvikling, og den konkrete løsning derfor vil blive fastlagt i en senere fase af projektet. Solcelleanlægget forventes overordnet at bestå af paneler arrangeret i parallelle rækker med et ensartet visuelt udtryk. Afhængigt af den valgte paneltype og monteringsløsning forventes panelerne at få en højde på 1,5–4 meter over terræn. Der kan eksempelvis anvendes sydvendte paneler på faste stativer, paneler på trackersystemer eller øst-/vestvendte paneler. Green Wind arbejder for nuværende med øst-/vestvendte paneler som den foretrukne løsning, blandt andet fordi denne løsning har en relativt lav byggehøjde på cirka 1,5–2 meter og samtidig giver en mere jævnt fordelt elproduktion over dagen. Billede 6 viser en illustrativ principtegning af denne monteringsstype.

ØST/VESTVENDTE PANELE

Billede 6: Illustrativ principtegning af øst-/vestvendte paneler

Afskærmende beplantning og indhegning

Projektområdet er allerede i dag omgivet af flere tætte og veletablerede læhegn med buske og træer. Det har været et vigtigt udgangspunkt for disponeringen af solcellearealet, så den eksisterende beplantning allerede ved projektets etablering kan bidrage til at skærme for indkig til solcellerne. De eksisterende læhegn ønskes bevaret og, hvor der er behov for yderligere afskærmning, suppleret med ny beplantning. På den måde kan solcelleanlægget indpasses naturligt i landskabet, samtidig med at indkig fra naboer og omkringliggende veje begrænses mest muligt.

Mod Knudsbølvej og Bøllingvej, hvor afskærmningen skal etableres som ny beplantning, vil der være særligt fokus på at etablere beplantningsbælterne så tidligt som muligt, hvilket sigtes til at være kort tid efter opnået byggetilladelse. Dermed får beplantningen mest mulig tid til at vokse, inden solcelleanlægget står færdigt. Selve solcellearealet ligger mere end 150 meter fra vejene og er generelt trukket tilbage fra både veje og nabobeboelser med åbne markarealer imellem.

Den nye og supplerende beplantning tænkes etableret med hjemmehørende og egns karakteristiske træer og buske, så den både bidrager til den visuelle afskærmning, passer naturligt ind i det eksisterende landskab og kan understøtte områdets naturværdier. Den nærmere udformning vil indgå i den videre dialog med naboer, Kolding Kommune og relevante naturfaglige eksperter.

Af sikkerhedsmæssige hensyn skal der samtidig findes en løsning, som sikrer solcelleanlægget mod uvedkommende adgang. Green Wind vil i den videre udvikling undersøge forskellige muligheder for sikring af området, herunder traditionel indhegning og alternative løsninger. I valget af løsning vil der være fokus på at finde en hensigtsmæssig balance mellem anlæggets sikkerhed, hensynet til dyrelivets bevægelse og områdets landskabelige udtryk.

Batterier (BESS)

Som en del af Energipark Hovmose forventes der etableret energilagring i form af batterisystemer (BESS). Batterianlægget forventes placeret inden for projektområdet, dog er den nærmere placering endnu ikke fastlagt og vil blive afklaret i den videre projektudvikling.

Batterianlægget udgør en central brik i udviklingen af et mere fleksibelt og stabilt energisystem. Det kan bidrage til at lagre overskydende produktion fra vedvarende energianlæg og frigive energien igen, når der er behov for det. På den måde understøtter BESS en mere optimal udnyttelse af den grønne energi fra både vind og sol. Udover at agere som et solidt fundament for energisystemet kan BESS levere systemydelser, der medvirker til at stabilisere og balancere elnettet. BESS vil derfor være en af de væsentligste byggesten for udbygning samt udviklingen af vores fremtidige energisystem.

Batterianlægget vil typisk bestå af et mindre antal 20-fods containere. Derudover kan der etableres et mindre teknik-/SCADA-hus til styring og overvågning, som eventuelt afskærmes af levende

hegn eller anden afskærmning, såfremt det vurderes nødvendigt. På billede 7 ses eksempel på batterianlæg ved en vindmølle.

Billede 7: Eksempel på batterianlæg ved vindmølle (foto fra BattMan Energy)

Håndtering af anlæg efter endt drift

Anlæggene forventes at have en driftsperiode på omkring 25-35 år, afhængigt af den tekniske tilstand og gældende myndighedsgodkendelser. Når driften ophører, vil ejeren sikre, at anlægget bliver nedtaget på en ansvarlig måde, og at området reetableres til sin tidligere tilstand. Alle tekniske installationer over pløjelaget vil blive fjernet, og materialer fra anlægget vil blive sorteret og genanvendt så vidt muligt. Efter reetablering vil arealerne igen kunne indgå i landbrugsdrift, naturformål eller anden anvendelse i overensstemmelse med gældende planlægning og myndighedskrav.

En stadig større andel af vindmøllekomponenter kan i dag genanvendes, herunder vindmøllevinger. Vingerne er fremstillet af sammensatte materialer, der gennem årtier har været udviklet til at være så holdbare som muligt, hvilket har gjort dem vanskelige at skille ad og genanvende. Nye teknologier gør det dog muligt at udnytte materialerne igen, som blandt andet kan indgå i produktionen af nye vindmøller, byggematerialer som mursten og andre produkter. Tilsvarende håndteres solcelle- og batterianlægget ansvarligt efter endt drift. Udtjente solcellepaneler og batterier indeholder værdifulde materialer, som kan genanvendes, og de behandles i overensstemmelse med gældende regler og standarder for genanvendelse.

Væsentligt bidrag til Kolding Kommunes klimamål

Kolding Kommune har sat sig ambitiøse klimamål: en reduktion af CO₂-udledningen med 70 % inden 2030 (ift. 1990-niveauet) og CO₂-neutralitet senest i 2050. En væsentlig del af indsatsen indebærer udbygningen af vedvarende energi (VE), hvor Kolding Kommune har besluttet, at 50-75 % af energiforbruget skal kunne dækkes af VE inden for kommunegrænsen senest i 2030. Hos Green Wind ønsker vi at bidrage til realiseringen af disse mål ved at udvikle Energipark Hovmose, som kan yde et væsentligt bidrag til kommunens klimaindsats.

Helt konkret forventes det, at Energipark Hovmose årligt vil producere 130.000.000 kWh, hvilket samlet set svarer til det årlige elforbrug for over 28.800 husstande ved et gennemsnitligt forbrug på 4.500 kWh/år. Set i forhold til Kolding Kommunes samlede elforbrug i 2024 ville produktionen have dækket cirka 20,8 %². Projektet vil derfor yde et væsentligt bidrag til kommunens mål om grøn omstilling og en styrket selvforsyning med lokal produceret, vedvarende energi. Projektet vil samtidig bidrage med at fortrænge omkring 36.000 tons CO₂ årligt ved det aktuelle energimiks³ og understøtter dermed kommunens bredere klimaindsats.

Kolding Kommune har allerede taget store skridt i den grønne omstilling, særligt inden for solenergi. Kommunens seneste status på VE-projekter viser imidlertid, at der kun er ét vindprojekt i proces, som forventes at kunne dække cirka 8 % af kommunens energiforbrug i 2030, mens de øvrige projekter, svarende til cirka 94 %, er baseret på solenergi⁴. Selvom kommunen dermed på papiret kan nå målsætningen om at dække 50-75 % af kommunens samlede energibehov med VE, er det ikke alene mængden af produceret VE, der er afgørende. **Det er også væsentligt, hvornår energien produceres, og derfor bør balancen mellem sol- og vindenergi indgå i vurderingen af projektansøgninger, så udbygningen af VE ikke bliver ensidigt orienteret mod solenergi.**

Vindmøller har generelt et mere jævnt produktionsmønster, som ligger tættere på forbrugsmønstret end solcellernes. Den store overvægt af solenergi kan særligt blive en udfordring i vinterhalvåret, hvor energibehovet er størst, samtidig med at produktionen fra solcellerne er betydelig lavere. Vindmøller producerer derimod en større del af deres energi i vinterhalvåret og kan dermed bidrage til en bedre balance mellem kommunens energiproduktion og energiforbrug hen over året. En større andel vindenergi vil samtidig mindske behovet for energiimport i de kolde måneder. Det handler derfor ikke alene om at producere mere VE inden for kommunegrænsen, men også

² Beregnet ud fra kommunens samlede elforbrug (inkl. nettab), som er opgjort til 2.252 TJ for 2024 (ifølge Klimaregnskabet.dk), svarende til 625.561.000 kWh (1 TJ = 277.780 kWh).

³ Beregnet på baggrund af Energinets "Generel deklaration 2025", som opgiver en udledning på 337,59 g/kWh fra strøm produceret i det aktuelle energimiks samt en forventning om, at der udledes max 10 g/kWh og 54 g/kWh i hhv. en vindmølle og et solcelleanlægs levetid. CO₂-besparelsen regnes naturligvis ud fra en merproduktion på 32.000.000 kWh/år fra vindmøllerne (ny årlig produktion fratrasket nuværende fra de eksisterende vindmøller på 8.000.000 kWh/år) og en produktion på 90.000.000 kWh/år fra solcelleanlægget.

⁴ Kolding Kommune, Natur-, Miljø- og Klimaudvalget, dagsordenspunkt 2: Status på igangværende VE-projekter – 3. kvartal 2026, 2. september 2026.

om at sikre en mere balanceret sammensætning af sol- og vindenergi, så Kolding Kommune i højere grad kan dække sit energiforbrug med lokalt produceret VE gennem hele året.

Behovet for at planlægge for vindenergi bliver samtidig mere aktuelt, i og med kommunens eksisterende vindmøller allerede er udskiftningsparate. Hvis der ikke allerede nu skabes mulighed for nye vindmøller samt repowering af eksisterende vindmølleområder, risikerer Kolding Kommune derfor, at vindkapaciteten reduceres væsentligt i de kommende år, og at balancen mellem sol- og vindenergi skævvrides yderligere.

Lokal involvering

Green Wind er meget bevidst om den indvirkning, som planlægning og etablering af et VE-anlæg kan have på lokalsamfundet. Derfor er det vigtigt for os at involvere de lokale naboer tidligt i udviklingsprocessen. Gennem en tidlig og åben dialog ønsker vi at fremme en transparent proces, hvor der opnås fælles forståelse og findes løsninger, som bedst muligt afspejler lokale interesser og behov. Som projektudviklere har vi naturligvis ikke samme indgående kendskab til området, som de mennesker, der bor og færdes der til dagligt. De lokale borgeres indsigt og erfaringer er derfor vigtige for os. Vi tror på, at et vellykket projekt skabes gennem en tæt og ærlig dialog med dem, der er en del af området.

Som led i den indledende dialog opsøgte vi tilbage i september 2025 de nærmeste naboer til projektområdet ved enten at banke på eller lægge informationsmateriale i postkassen. Helt fra den indledende kontakt har vi lagt vægt på at give naboerne et tidligt indblik i projektet og de rammer, der følger med udviklingen af et VE-projekt. Det omfatter blandt andet information om projektets udformning, de lovbestemte ordninger efter VE-loven, herunder Grøn Pulje, VE-bonus, værditabsordningen og salgsoptionsordningen, samt mulighederne for frivillige aftaler.

Den indledende kontakt har efterfølgende udviklet sig til en bredere dialog i lokalområdet. Green Wind blev blandt andet inviteret hjem til et fælles møde hos en større gruppe af naboer, hvor vi præsenterede de indledende tanker om Energipark Hovmose og gennemgik projektets forventede indhold og rammer, herunder de relevante VE-ordninger. Samtidig opfordrede vi naboerne til at komme med deres perspektiver og konkrete input til projektets indhold og udformning, mens projektet fortsat er på et tidligt stadie og kan tilpasses.

Efter nabobesøgene og fællesmødet har Green Wind haft en række individuelle samtaler med de nærmeste naboer. Her har dialogen haft fokus på de enkelte naboers perspektiver, spørgsmål og konkrete forhold i relation til projektet. Samtalerne har samtidig omhandlet, hvordan projektet kan bidrage positivt til lokalområdet, blandt andet gennem rekreative tiltag og andre lokale initiativer og ønsker, som naboerne har bragt i spil.

Som en del af den efterfølgende inddragelsesproces har Green Wind indledt drøftelser med en gruppe lokale naboer med henblik på etablering af en dialoggruppe. Gruppen er endnu ikke for-

melt etableret, men de indledende skridt er taget. Det er et initiativ, vi ønsker at arbejde videre med. Formålet med en dialoggruppe er at skabe et lokalt forum, hvor naboer kan drøfte projektet og bringe fælles perspektiver, ønsker og bekymringer ind i den videre projektudvikling. Green Wind vil naturligvis stå til rådighed, når gruppen ønsker en drøftelse med os om projektet. Vores ambition er at lytte aktivt og indgå i en åben dialog om de ønsker og spørgsmål, der bliver rejst i gruppens regi – med det formål at indarbejde lokale perspektiver i den videre udvikling af projektet.

For at lette adgangen til information om projektets fremdrift er en projektside blevet oprettet på vores hjemmeside. Find projektsiden her: www.greenwind.dk/energipark-hovmose. Her fremgår alle relevante oplysninger samt tidslinje for projektet samlet ét sted, og siden vil løbende blive opdateret. På den måde får lokale borgere nem og fleksibel adgang til opdateret information.

Lokal involvering handler for Green Wind ikke kun om dialog med naboer og lodsejere, men også om at involvere lokale naturorganisationer som Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Jægerforbund, Dansk Ornitologisk Forening og lignende. Disse aktører besidder værdifuld viden om de lokale naturforhold og repræsenterer væsentlige hensyn til natur, landskab og biodiversitet. Vi ønsker derfor aktivt at inddrage deres perspektiver i udviklingsprocessen, så projektet kan gennemføres med størst mulig respekt for både mennesker og natur i lokalsamfundet.

Rekreative muligheder

I forbindelse med udviklingen af Energipark Hovmose ser Green Wind et potentiale for at integrere initiativer, der kan styrke områdets rekreative værdi og tilgængelighed, som en del af projektet. Vores ønske er, at energiparken kan skabe nye muligheder for ophold, færdsel og naturoplevelser for naboer og øvrige borgere. Det er vigtigt for Green Wind, at sådanne tiltag udvikles med afsæt i lokale ønsker og behov. Nedenstående forslag er derfor Green Winds foreløbige bud på mulige rekreative tiltag, som kan danne udgangspunkt for den videre dialog med naboer og øvrige lokale interessenter.

Stier og gangforbindelser

Der arbejdes på at etablere stier gennem projektområdet og langs dets ydre afgrænsning for at styrke adgangen til området. Stierne kan skabe kortere og længere ruter til gå- og løbeture samt hundeluftning, og dermed bidrage til, at området bliver mere tilgængeligt for lokale. Den eksisterende grusvej, som i dag fungerer som møllevej til de tre nuværende vindmøller, benyttes allerede af lokale og kan indgå som en del af fremtidige ruter. Stierne kan desuden med fordel forbinde de beskyttede naturtyper, der friholdes for solceller, og derved skabe en naturlig sammenhæng mellem energiparken og det omkringliggende landskab.

Udformningen af eventuelle stier vil ske i dialog med lokalsamfundet for at sikre, at løsningerne opleves som relevante og meningsfulde.

Formidling og læring

Energiparken kan udvikles til et sted for formidling og læring, hvor både børn og voksne kan få indsigt i vedvarende energi. Infotavler kan eksempelvis placeres langs stier eller ved udsigtspunkter for at formidle viden om vindmøller, solcelle- og batterianlæggets funktion. Som en del af området kan der etableres en energihytte, som kan danne rammen for 'hands-on' oplevelser, undervisning og små workshops, eventuelt med besøg fra den lokale skole, Fynslund Skole, der ligger cirka 2 kilometer fra projektområdet. I denne sammenhæng overvejes løsninger fra EnergiLeg⁵, som kan bidrage med interaktive læringselementer og aktiviteter, der kan gøre energiparken til et inspirerende og praksisnært læringsmiljø.

Opholdsmuligheder

Som en del af energiparken kan der etableres faciliteter til ophold, hvor besøgende kan holde pauser under gå- eller løbeture. Det kan eksempelvis være madpakkehus, bænke eller bålplads, som understøtter friluftsliv og sociale aktiviteter. Områderne kan suppleres med beplantning som frugttræer eller bærbuske, der giver mulighed for at opleve naturen tæt på.

Mulighed for lokalt medejerskab

Projektet er udviklet med et fokus på lokal forankring og værdiskabelse. Allerede fra projektets indledende fase har det været et centralt element fra lodsejerne, at projektets værdiskabelse i videst muligt omfang kommer lokalsamfundet til gode. Derfor tilbydes lokale naboer mulighed for at deltage i projektet som medejere. Konkret tilbydes lodsejere og naboer til projektet muligheden for at erhverve ejerandele svarende til op mod 50 % af projektets vindmølle- og solcelleanparter. Herved skabes rammerne for, at en væsentlig del af investeringerne samt de økonomiske afkast forbliver i lokalsamfundet. Medejerskabet giver de lokale naboer mulighed for aktivt at tage del i den grønne omstilling, således lokalsamfundet ikke alene bidrager med arealer til vedvarende energianlæg, men også får andel i de langsigtede gevinster, som projektet medfører.

Lovbestemte kompensationsordninger

Ved etablering af Energipark Hovmose bringes fire lovbestemte kompensationsordninger i spil: Grøn Pulje, VE-bonusordningen, værditabsordningen og salgsoptionsordningen. Ordningerne skal på forskellig vis understøtte lokalområdet og naboerne omkring kommende VE-anlæg. Energistyrelsen beskriver og administrerer de fire ordninger.

Med den forventede kapacitet på 14,4 MW vind og 85 MW sol forventes Energipark Hovmose at tilføre cirka 15 mio. kroner til **Grøn Pulje**. Midlerne indbetales af opstiller til kommunen, som administrerer puljen, og er blandt andet tiltænkt projekter hos nære naboer samt grønne og lokale initi-

⁵ www.energileg.dk

ativer. Green Wind vil gerne bidrage aktivt til dialogen om, hvordan Grøn Pulje kan komme lokalområdet bedst muligt til gavn, herunder synliggøre mulighederne og bidrage med inspiration til konkrete idéer, som nære naboer og lokalsamfund kan søge støtte til.

VE-bonusordningen giver berettigede naboer mulighed for en årlig skattefri økonomisk bonus baseret på VE-anlæggets produktion. **Værditabsordningen** giver ejere af beboelsesejendomme mulighed for at søge erstatning for et eventuelt værditab som følge af projektet, mens **salgsoptionsordningen** under bestemte betingelser giver ejere af nærliggende beboelsesejendomme mulighed for at sælge ejendommen til opstilleren.

Der kan læses mere om ordningerne på Energistyrelsens hjemmeside⁶. Tidligere afgørelser om værditab og salgsoption kan findes på Taksationsmyndighedens hjemmeside⁷, hvor afgørelser kan findes opdelt efter region, kommune og projekt.

Frivillige aftaler om værditab og salgsoption

Ud over de lovpligtige kompensationsordninger vil Green Wind tilbyde frivillige aftaler om værditab og salgsoption til nære naboer (som udgangspunkt inden for seks gange vindmøllens totalhøjde og/eller 200 meter fra solcelleanlægget). Formålet er at give berørte naboer mulighed for en tidlig afklaring på deres fremtidige boligsituation. Muligheden for frivillige aftaler er allerede blevet præsenteret som en del af den indledende nabodialog. Den konkrete dialog med de enkelte naboer om eventuelle aftaler vil blive taget op i takt med, at projektet og den kommunale proces igangsættes.

Landskab og planmæssige udpegninger

Som led i projektansøgningen for Energipark Hovmose har følgende afsnit til formål at redegøre for de forhold i området, der har eller kan have betydning for projektets udformning. Dette omfatter en gennemgang af eksisterende bindinger, arealanvendelser, beskyttelsesinteresser samt øvrige relevante plan- og miljømæssige hensyn. På baggrund af tilgængelige data er der foretaget en vurdering af områdets karakteristika. I det følgende præsenteres de centrale forhold, der er identificeret, og beskrives hvordan disse indgår i planlægningen med henblik på at sikre en ansvarlig gennemførelse af projektet.

Kommuneplanlagt vindmølleområde

De nye vindmøller er alle placeret inden for det eksisterende kommuneplanlagte område til tekniske anlæg i form af vindmøller (rammenr.: 1132-T1). Udpegningen har været et naturligt udgangs-

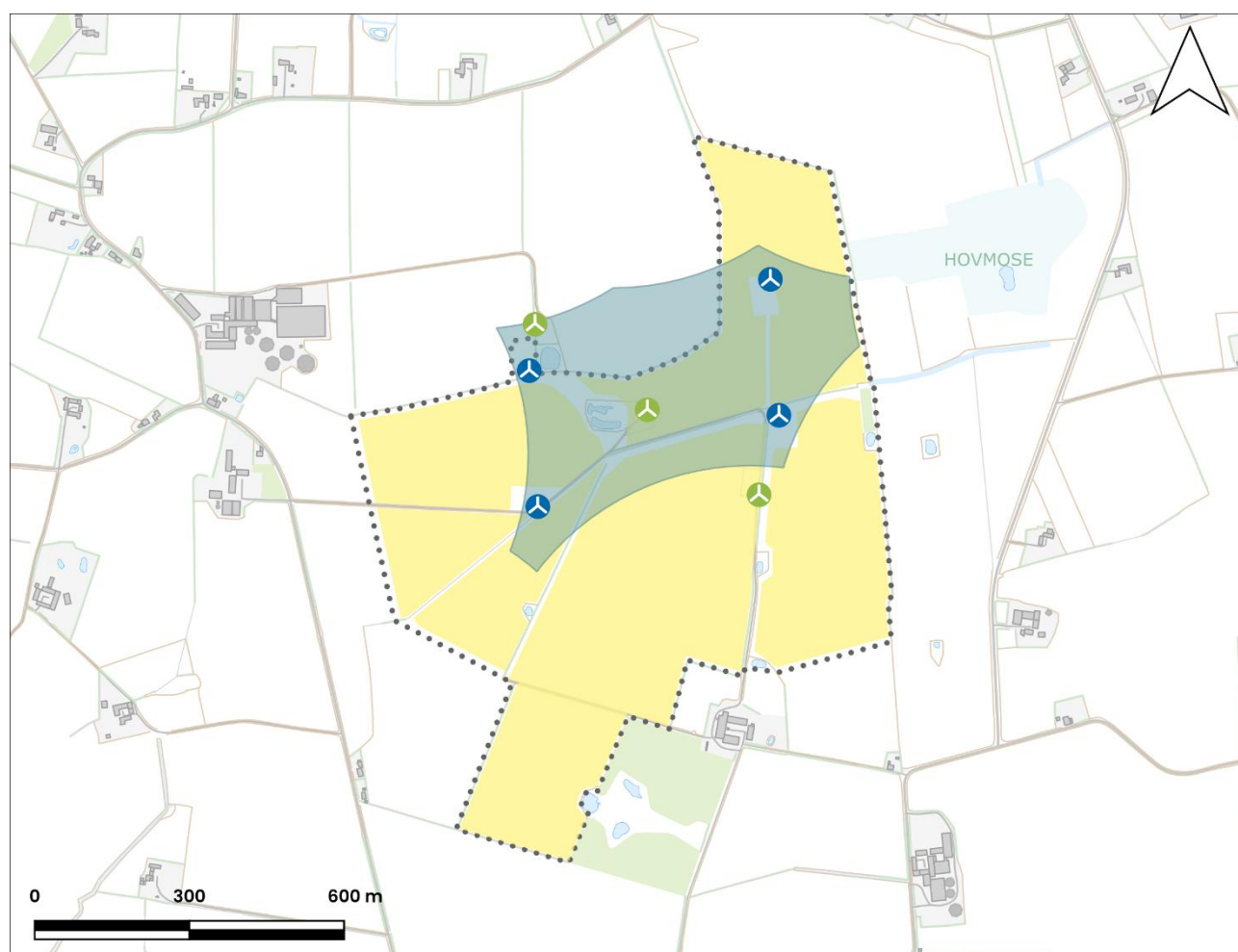
⁶ www.ens.dk/tilskud-og-puljer/fremme-af-udbygning-med-vindmoeller-og-solceller

⁷ www.taksationsmyndigheden.dk/afgoerelser

punkt for udformningen af Energipark Hovmose, og projektforslaget lægger med fire nye vindmøller op til at følge planrammens bestemmelse om etablering af minimum tre vindmøller.

Som en del af projektet nedtages de tre eksisterende, ældre vindmøller, hvorfor Energipark Hovmose har karakter af et repowering-projekt. Området er således allerede præget af energitekniske anlæg, og med projektet ønsker Green Wind at videreudvikle områdets potentiale for vedvarende energiproduktion. Solcelle- og batterianlæg ligger ud over kommunens eksisterende vindmølleudlæg, men ved at samtænke vind, sol og batterier i ét fælles hybridprojekt opnås en helhedsorienteret arealanvendelse, hvor flere energiteknologier indpasses og udvikles i sammenhæng.

På billede 8 ses det kommuneplanlagte vindmølleområde i forhold til projektområdet samt de eksisterende vindmøller til nedtagning.

Signaturforklaring

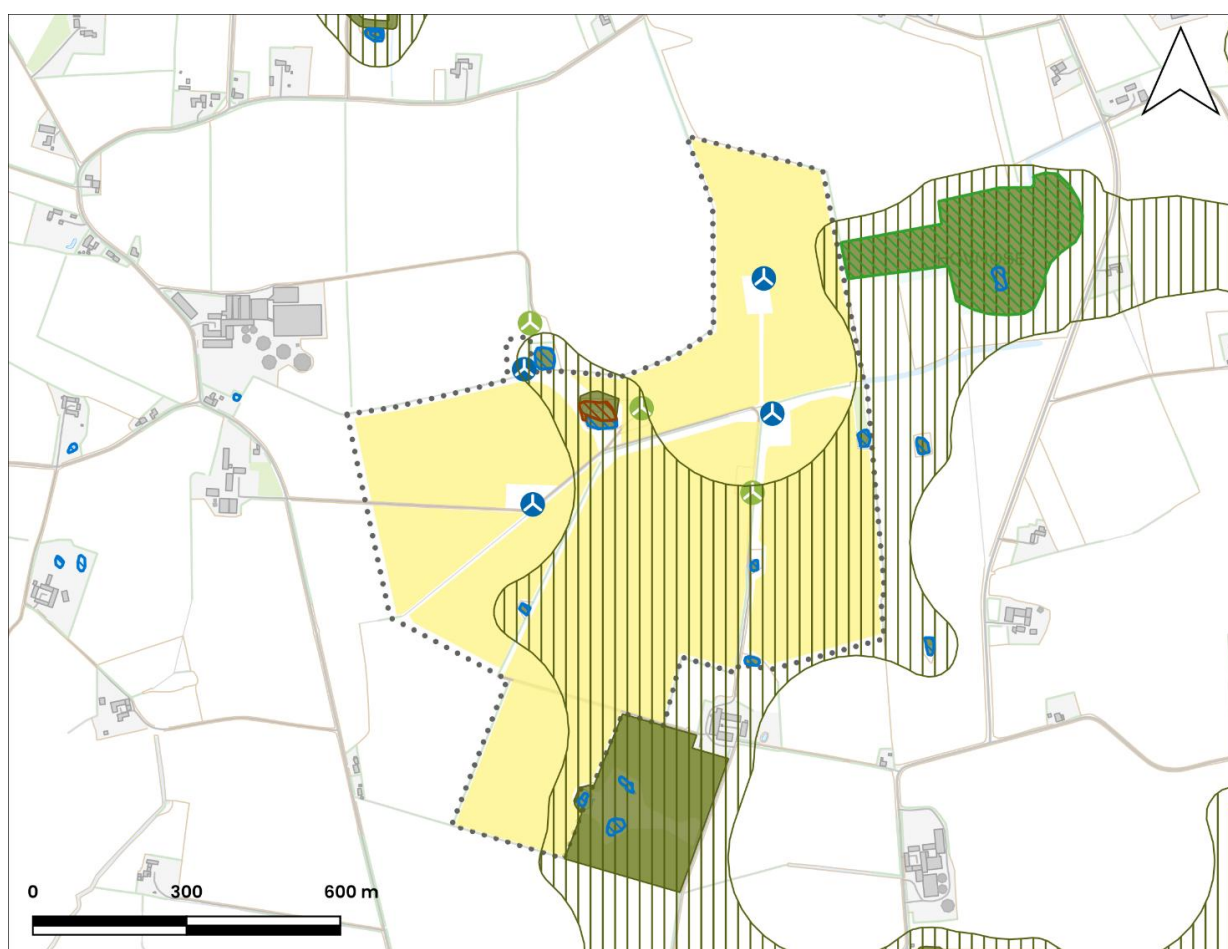
Nye vindmøller	Solcelleanlæg (udkast)	Teknisk anlæg (rammenr.: 1132-T1)
Vindmøller til nedtagning	Projektområde	

Billede 8: Udlagt vindmølleområde i forhold til projektområdet

Grønt Danmarkskort

I planlægningen af et VE-anlæg er det væsentligt at forholde sig til Grønt Danmarkskort for at sikre, at det tekniske anlæg ikke bliver en hindring for sammenhængen i det nationale naturnetværk. Projektområdet ligger langt fra et Natura 2000-område. Det nærmeste Natura 2000-område (Natura 2000-område nr. 238, Egtved Ådal) er beliggende cirka 5 kilometer nordvest for projektområdet, hvorfor det vurderes, at projektet ikke påvirker områdets naturtyper eller arter.

En større del af projektområdet er udpeget som potentiel økologisk forbindelse, mens mindre dele er udpeget som egentlige økologiske forbindelser og områder med naturbeskyttelsesinteresser. De to sidstnævnte udpegninger er geografisk sammenfaldende, og for at gøre kortet på billede 9 mere overskueligt er alene de økologiske forbindelser vist.

Signaturforklaring

Nye vindmøller	Projektområde	Beskyttet eng
Vindmøller til nedtagning	Økologiske forbindelser	Beskyttet mose
Solcelleanlæg (udkast)	Potentielle økologiske forbindelser	Beskyttet sø

Billede 9: Grønt Danmarkskort i og omkring projektområdet

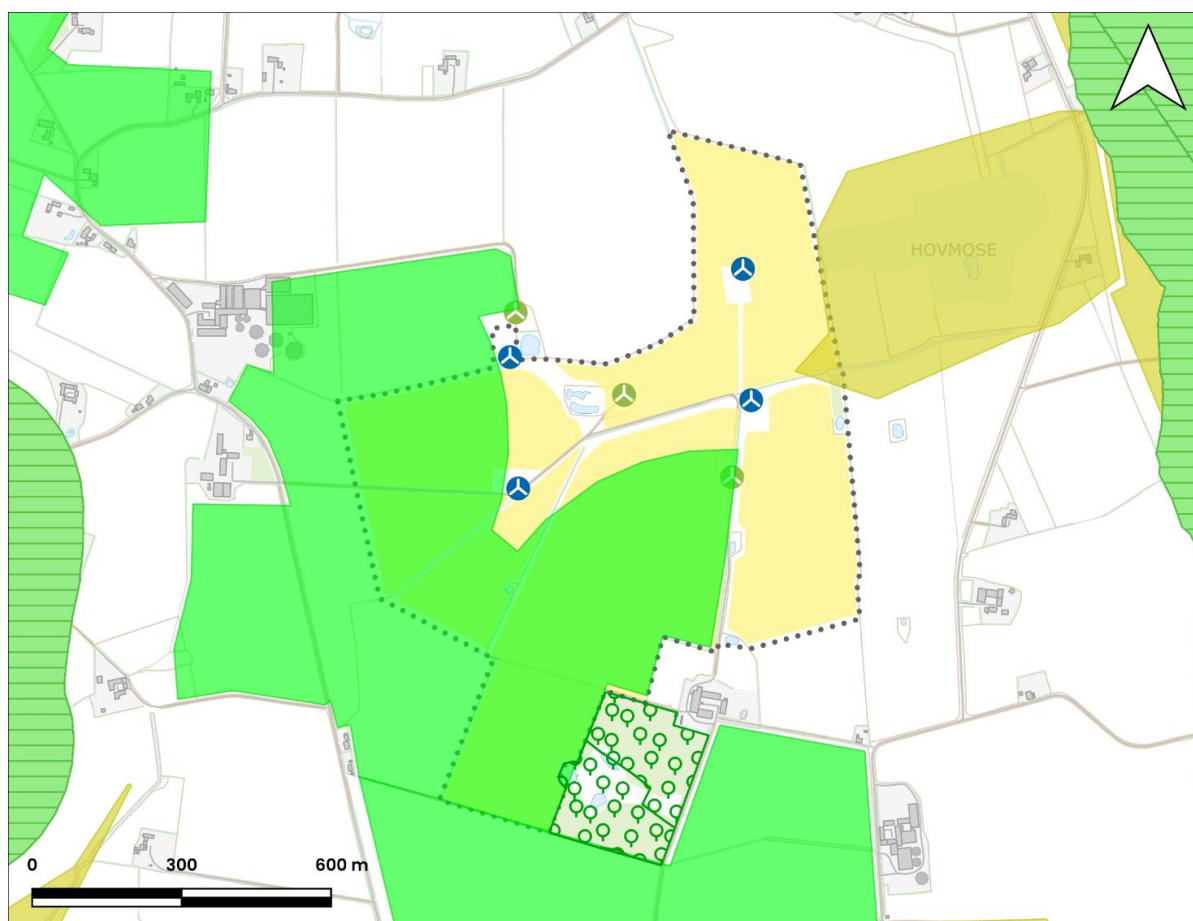
Inden for og i umiddelbar tilknytning til projektområdet findes desuden flere mindre områder med § 3-beskyttet natur, herunder søer, mose og eng. Disse overlapper delvist med de økologiske for-

bindelser og naturbeskyttelsesinteresser. De beskyttede naturområder vil blive friholdt for tekniske anlæg, og der vil i den videre planlægning blive taget de nødvendige hensyn til områderne, herunder relevante respektafstande.

Green Wind vil i den videre udvikling have fokus på både at bevare eksisterende naturværdier og grønne sammenhænge og undersøge mulighederne for at styrke dem. Det kan eksempelvis ske gennem friholdelse af arealer, etablering af faunapassager gennem projektområdet eller nye naturtiltag, som kan understøtte forbindelserne mellem eksisterende naturområder. Den konkrete udformning vil ske i tæt dialog med Kolding Kommune og relevante naturfaglige eksperter.

Fredninger og skovinteresser

Der er ingen fredninger eller skovbyggelinjer inden for eller i nærheden af projektområdet. I den sydlige udkant af projektområdet findes dog et mindre areal med fredskov. Se billede 10 herfor. Green Wind tager hensyn til fredskoven i den videre planlægning og sikrer, at projektet indpasses med den nødvendige afstand, så fredskovsarealet ikke berøres.

Signaturforklaring

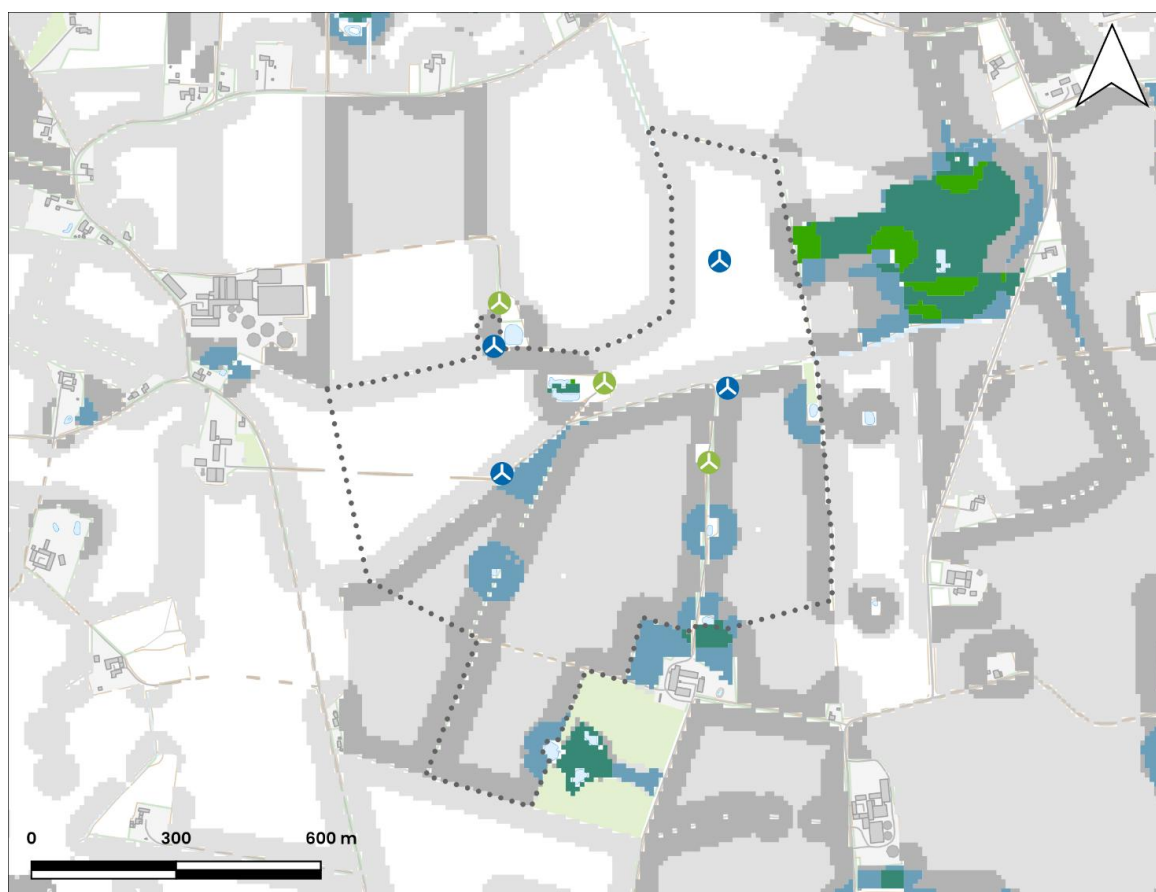
Nye vindmøller	Solcelleanlæg (udkast)	Skovbyggelinjer	Skovrejsning ønsket
Vindmøller til nedtagning	Projektområde	Fredskov	Skovrejsning uønsket

Billede 10: Skovinteresser i og omkring projektområdet

Cirka halvdelen af projektområdet er samtidig udpeget som et område, hvor skovrejsning er ønsket. Udpegningen skal blandt andet understøtte hensyn til grundvandsbeskyttelse, grønne forbindelser, reduktion af næringsstofudvaskning og CO₂-binding. Selvom projektet ikke indebærer skovrejsning på de berørte arealer, vil Green Wind have fokus på, hvordan projektets udformning kan understøtte nogle af de samme overordnede hensyn, blandt andet gennem nye natur- og beplantningstiltag samt ved at tage landbrugsarealer ud af traditionel drift.

Naturværdi (HNV)

HNV-skalaen er udviklet af Aarhus Universitet og anvendes til at identificere landbrugsarealers naturværdi og biodiversitet. På skalaen indikerer værdier på 5 eller derover områder med høj naturværdi. Da størstedelen af projektområdet berører arealer, som er præget af en HNV på 0-3, vurderes det samlede område for projektet at have begrænset biodiversitetsmæssig værdi i dets nuværende tilstand. Den geografiske fordeling af disse værdier fremgår af billede 11.

Signaturforklaring

Nye vindmøller	Projektområde	HNV = 1	HNV = 3	HNV = 5
Vindmøller til nedtagning	HNV = 0	HNV = 2	HNV = 4	

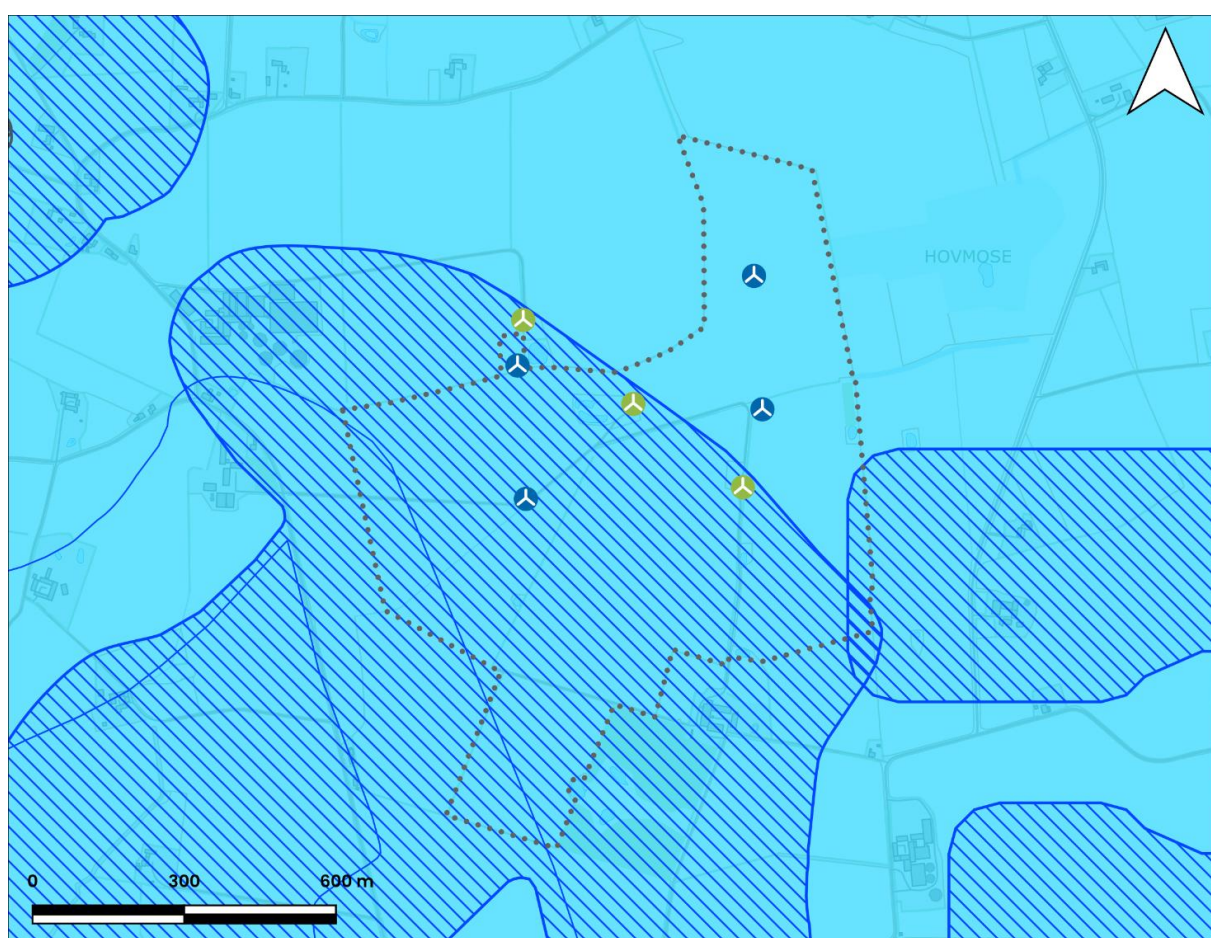
Billede 11: Naturværdier i og omkring projektområdet

Etableringen af solcelleanlægget betyder, at arealer, der i dag anvendes til landbrugsdrift, tages ud af den nuværende dyrkning og overgår til en ekstensiv arealanvendelse – en ændring som

blandt andet Danmarks Naturfredningsforening ser positive effekter ved⁸. Det giver mulighed for samtidig at skabe bedre betingelser for natur og biodiversitet i området. Derfor vil biodiversiteten tænkes aktivt ind i projektets udformning gennem målrettede naturtiltag, der kan skabe bedre levesteder og spredningsmuligheder for områdets flora og fauna. Green Wind vil arbejde for, at arealet ikke alene skal fungere som et teknisk energianlæg, men samtidig give plads til naturen og bidrage til at styrke biodiversiteten og de grønne sammenhænge i området.

Drikke- og grundvand

Projektområdet er beliggende inden for et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og berører delvist indvindingsoplande. Der er god afstand til boringsnære beskyttelsesområder (BNBO), som derfor ikke fremgår af det viste kortudsnit på billede 12.

Signaturforklaring

Nye vindmøller	Områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD)
Vindmøller til nedtagning	Indvindingsoplande inden for OSD
Projektområde	Indvindingsoplande uden for OSD

Billede 12: Drikke- og grundvandsinteresser i og omkring projektområdet

⁸ www.dn.dk/vi-kaemper-for/klima-i-balance/gron-energi/solenergi/

Etablering af solcelleanlæg på konventionelle landbrugsarealer kan rumme potentiale for grundvandsbeskyttelse, hvilket tidligere er blevet fremhævet af både Danske Vandværker og Klimarådet⁹. De peger på, at etablering af solcelleanlæg på landbrugsarealer kan være et effektivt middel til at styrke grundvandsbeskyttelsen. Green Wind vil naturligvis sikre, at de valgte solceller overholder alle gældende miljøkrav og ikke medfører udvaskning af uønskede stoffer, så der tages hensyn til både drikke- og grundvandsressourcerne.

Da projektet også omfatter et batterianlæg (BESS), vil der være særligt fokus på en hensigtsmæssig placering i forhold til drikke- og grundvandsinteresserne. Batterianlægget søges derfor placeret i den del af projektområdet, der ligger uden for indvindingsoplandene og med størst mulig afstand hertil.

Jordbrug

Stort set hele projektområdet er placeret inden for et område, der er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde. I forbindelse med etablering af solcelleanlægget vil disse arealer blive taget ud af landbrugsdrift. Selvom det indebærer en midlertidig omprioritering af landbrugsarealerne, vurderes projektet at være foreneligt med hensynene til arealernes langsigtede anvendelse, idet solcelleanlæg typisk har en levetid på 30 år og ikke permanent ændrer jordens egenskaber. Efter endt projektperiode vil arealerne kunne reetableres til landbrugsmæssig anvendelse.

I den sydøstlige udkant af projektområdet findes desuden et mindre areal, der er kortlagt som jordforurening V2. Der har tidligere været drevet affaldsbehandlingsanlæg på denne placering. I jordforureningsattesten¹⁰ for området er det blandt andet noteret, at der ikke er igangværende påbud efter jordforureningsloven. På arealet forventes det, at solcelleanlægget bliver placeret, hvorfor der naturligvis vil blive taget højde for forureningsforholdene i den videre planlægning, så der ikke sker spredning af forureningen i byggefasen eller utilsigtet påvirkning af det omkringliggende miljø.

Kulturarv og -miljø

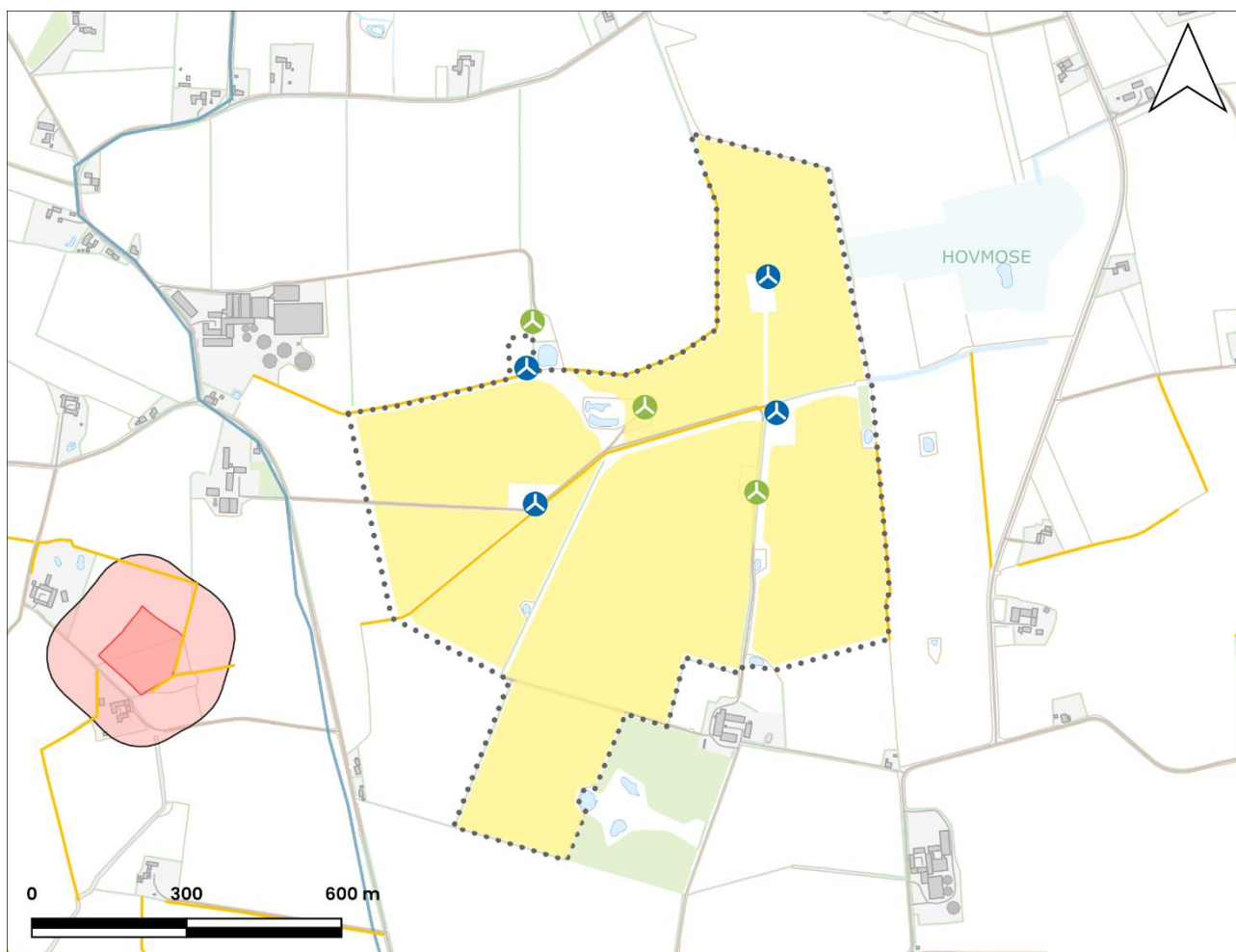
I og omkring projektområdet er der flere sten- og jorddiger, der er registreret som beskyttet i henhold til Museumslovens § 29a. Green Wind vil tage hensyn til digerne i den videre planlægning og sikre, at projektets tekniske anlæg placeres med den nødvendige afstand, så digernes fysiske udstrækning bevares. Se placering på billede 13 herfor.

Vest for projektområdet, langs Knudsbølgevej, forløber *Hærvejen nordvest*, der er udpeget som værdifuldt kulturmiljø. Green Wind vil derfor have fokus på, at projektet indpasses med respekt for kulturmiljøet, så de kulturhistoriske sammenhænge og værdier ikke forringes. Længere mod vest lig-

⁹ www.danskevv.dk/nyheder/klimaraadet-drikkevand-gaar-haand-i-haand-med-oekologi-og-solceller/

¹⁰ <https://jord.miljoportal.dk/report/?elav=1270551&matnr=4a>

ger det fredede fortidsminde *Knudsbøl Voldsted* med tilhørende beskyttelseszone. Projektområdet ligger mere end 300 meter fra beskyttelseszonen og berører den derfor ikke direkte.

Signaturforklaring

Nye vindmøller	Projektområde	Fortidsminde fredet
Vindmøller til nedtagning	Beskyttede sten- og jorddiger	Fortidsminde beskyttelseszone
Solcelleanlæg (udkast)	Værdifuldt kulturmiljø	

Billede 13: Kulturarv i og omkring projektområdet

Hvem er Green Wind?

Hos Green Wind arbejder vi hver dag for at skabe vedvarende energianlæg, der gavner både miljø og lokalsamfund. Siden 2005 har vi med base i Egå udviklet vindmølleprojekter i Danmark, og i de seneste år har vi udvidet med solcelle- og hybridprojekter, der kombinerer vind-, sol- og batteriteknologi.

Vores mål er at sikre en effektiv udnyttelse af de vedvarende ressourcer, som naturen giver os – og samtidig gøre en forskel for fremtidige generationer. Med vores placering i det østjyske er vi tæt på mange af de projekter og mennesker, vi arbejder sammen med. Vi lægger stor vægt på at forstå og imødekomme lokale behov gennem tæt samarbejde med lokale lodsejere, naboer, kommuner og andre lokale aktører.

Green Wind beskæftiger i alt 17 medarbejdere og er en del af greenwind-gruppen.

Vores tilgang til VE-projekter

Lokal involvering

Vi mener, at VE-projekter bør udvikles i harmoni med de lokalsamfund, hvor projekterne realiseres. Derfor lægger vi stor vægt på dialog med borgere og lokale interessenter. Vi inviterer til møder og samtaler for at lytte til lokale behov og bekymringer, så vi kan tage disse input med i designet og rammerne for projekterne.

Åbenhed og transparens

Vi ved, hvor vigtigt det er, at der er tillid omkring vores projekter. Derfor gør vi os umage for at være åbne og ærlige i vores arbejde. Vi sørger for at dele information løbende, så alle – både borgere og andre lokale interessenter – kan følge med og forstå, hvad der sker, og hvorfor vi træffer de beslutninger, som vi gør.

Sund fornuft

For os er det sund fornuft at skabe VE-anlæg, der giver de bedste forudsætninger for fremtidige generationer. Vi går til opgaven med en praktisk tilgang og tager højde for lokale forhold, så vi sikrer, at vores projekter er bæredygtige på alle niveauer. Det handler om at finde den rette balance mellem grøn omstilling og hensynet til landskab, naboer og lokalsamfundets udvikling.

Kontaktinformationer

Projektudvikler

Green Wind A/S
Egå Havvej 21
8250 Egå
+45 8622 6200
www.greenwind.dk

Kontaktpersoner

Planlægger
Mathilde Bonde
+45 2151 1803
mathilde.bonde@greenwind.dk

Senior Projektudvikler
Kevin Skov Petersen
+45 3024 7129
kevin.skov.petersen@greenwind.dk